



## **Péteri Takács Lajos Vasvármegye főispánja, Ostffyasszonyfa bőkezű adakozója**

Született: 1814.nov.03. Meszlen – elhunyt: 1891.júli.12. Ostffyasszonyfa  
(temetése július 14.-én Ostffyasszonyfán)  
(Ostffyasszonyfa evangélikus halotti anyakönyv 249. lap 1891 év 34. sorsz. bejegyzés.)

Felesége Gömbös Ludovica (Lujza) született: 1827.07.04. Ostffyasszonyfán.  
(Szülei : Gömbös Mihály sz. 1804.09.30. Ostffyasszonyfa és Szita Terézia)  
(Csenge evangélikus I. vegyes anyakönyv 1784-1833 125. oldal)

Takács Lajosné 1909.ápr.20.-án, 82 éves korában hunyt el Ostffyasszonyfán  
(Ostffyasszonyfa polgári halálzási anyakönyv 1909 év 18. bejegyzés.)

A família felmenője, Takács János 1554. június 6-án adománylevelet kapott a **péteri** Vas vármegyei birtokra I. Ferdinánd királytól.

(**Péteri** :korábban Gyöngyösszentkereszt, ma az összevont Táplánszentkereszt település beolvadt része.)

Péteri Takács Lajos népes családba született, ugyanis nyolcan voltak testvérek, és valamennyien fiuk. Mindnyájan Meszlenben születtek, de hárman közülük kisgyermek korban elhunytak.

Takács Lajos 77 éves korában utód nélkül hunyt el. (Anyakönyvi bejegyzései hol Takács, hol Takács vezetéknévvel.)

A család a feleség földbirtoka miatt élt, és gazdálkodott Ostffyasszonyfán.

Péteri Takács Lajos, Széll József főispánsága idején alispánja volt a vármegyének.

1875. május 18-án iktatták be Vas vármegye főispáni székébe. Hét éven át, 1882. április 28-ig viselte ezt a tisztséget. Leváltásakor Ferenc József a Lipót Rend lovagkeresztjét adományozta neki.

A VASMEGYEI LAPOK. Szombathely 1875.május 20.-án kelt 40. száma számmal be főispáni beiktatásáról. Ebben olvashatjuk (és szerezhetünk némi betekintést a kor szokásairól) :

### „ Vasmegye új főispánja.

Ünnepet ült Vasmegye, szép ünnepet, melynek emléke maradandó betűkkel lesz megyénk történetébe bejegyezve.

Takács Lajos, kit kiváló érdemei s a koronás fejedelem bizalma Vasmegye diszes főispáni székére emelt, jött, látott és győzött.

Jött, hogy elfoglalja fényes állását, látott egy őszintén lelkesülő várost, s győzött sziveinken, noha a győzelem nem sok küzdelembe került, mert magunk is akartuk, magunk is óhajtottuk.

Hogyan változik az idővel minden! Míg hajdan a főispánok magas állásuk fényével, a hivatalos merevség tiszteletet követelő hatalmával imponáltak, korunk főispánjai lényüknek szeretetreméltóságával, eszük, szívük keresetlen fenségével hódítanak. ....

### A megye üdvözlése.

„Május 17-én délelőtt külön vonat indult Szombathelyről O.-Asszonyfára, mely a megye alispánjának vezetése alatt, a megye által megválasztott, 40 tagból állott tisztelgő küldöttséget szállította, a hozzájuk önként csatlakozókkal .

Főispán úr ő méltósága a küldöttséget, melynek élén Chernel Ferdinánd alispán úr tolmácsolta a megye üdvözlését, -uri lakában a legszívélyesebben fogadta.

A megye alispánja, nem különben Inkey Sándor kamarás, Gothárd István és Széll Miklós teljes magyar díszben jelentek meg. A tisztelgők sorában volt Istóczy Gy. Országgyűlési képviselőnk is. A hivatalos tisztelgés után az ősi magyar vendégszeretetnek lön alkalma nyilvánulni, amidőn ő méltóságának éttermei feltáruván, a küldöttség dús terítékű asztalok körül sorakozott. Tán említenünk sem kell, hogy a hangulat élénkségét lelkes pohárköszöntések emelik. Délután a küldöttség, körében főispán úr ő méltóságával, visszaindult Szombathelyre.

### A fogadás Szombathelyen.

A házak zászló és szőnyegdíszben, a nép forrong, s tömegesen siet ki az indóházhoz. A váróteremben Szombathely képviselő-testülete, élén a polgármesterrel, a pályaudvaron és kívül a nép sokasága, kívül és benn a megye értelmisége, kitűnőségei, kik között festői látványt nyújtanak Bálinth Gyula gardista huszárszázados, Szabó Vincze nyugalmazott honvédelezredes, Magassy Antal honvédszázados szolgálaton kívül és Bárdossy Sándor nyugalmazott honvédfőhadnagy diszes egyenruhájukban.

Délután 4 óra, 8 perc. A felállított mozsarak élénk durranása jelzi, hogy a különvonat főispán úr ő méltóságával a város határait befordult. A tisztelgők sokasága künn a pályaudvar épületei előtt, tűzoltóink sorfalai megett állást foglalt; középen a város képviselői a polgármesterrel. Ünnepélyes, feszült várakozás. A kijárat ajtajánál kíséretével megjelenik Takács Lajos, Vasmegye új főispánja kardosan, kalpagosan, dísz magyarruhában, s a lépcsőn megáll. A jelenlevők ajkáról ismétlődő harsány és lelkesült éljenzés hangzik el, s Bárdossy István polgármester meleg szavakkal üdvözi a megérkezett főispánt. .... Ezután ő méltósága kocsijába szállt. A lelkesülés riadalma újra felharsant, s megindult a menet a város felé. Elöl Csénye, Sz.-Márton, Bucsú és Ondód 42 tagból álló lovas banderiuma, utána a szombathelyi tűzoltó csapat lengő zászlóval, dob és kürtzű harsogása mellett; és most következett a hintóknak hosszú sora. Összesen 96 fogat ment egymás után, melyeken a tisztelgő kíséret foglalt helyet.

*Az Ostffyasszonyfa Kiválóságai Életrajzi sorozatban szeretnénk bemutatni azon Ostffyasszonyfán született, vagy Ostffyasszonyfán élt személyeket, akik alkotó tevékenysége, munkája jelentős hatással volt településünk fejlődésére, lakóinak életére, Ostffyasszonyfa település megítélésére. (A sorozat szerkesztői: Bóka István)*

Az eddig közzétett életrajzok: Ostffy Miklós, Dr. Ostffy Lajos, Czencz János, Berecz Gábor ev. kántortanító, Péteri Takács Lajos.

Szerkesztés alatt: Dr. Mesterházi Gábor, Trsztyenszky János



.... A megyeházánál a tanuló ifjúság, élükön a tanári karral, várta Ő méltóságát, ki, midőn a kocsiról leszállott, a megyei tiszti-kar nevében Jagasics Kálmán megyénk főjegyzője által lelkes szavakkal üdvözöltetett. Itt a megyeházánál, gyengéd meglepetés várt Ő méltóságára. A lépcsőkön fel végig ünnepélyesen öltözött lányok álltak sorban, virágot hintve a meglepett és elérzékenyült főispán elé. Molnár István kedves lánykája pedig egy diszes koszorút nyújtott át az ünnepelt férfinak. Ezzel Ő méltósága lakosztályába vonult.

### A fáklyás-tisztelgés.

Estefelé egyszerre csak sötét felhők táborra lepte el az ég kék azurját, megereedt az eső, s hullott alá az ég áldása megszomjazott mezőinkre. Sokan már tartottak, hogy az eső miatt az estére tervezett: fáklyás zenének el kell maradnia. Ámde ez aggodalom felesleges volt, mert 9 óra felé már újra kitisztult, s derült ég s a szende holdvilág mosolygott alá az ünneplő városra. 9 óra felé megindult a menet a tűzoltó őrtanyától. A menetet két felül tűzoltóink nyitották meg, utánuk ünnepiesen öltözött polgárai városunknak két hosszú sorban lobogtatták az égő fáklyákat. Oldalt és hátul nagy néptömeg, míg a sorokon belül a dalkar haladt elő. A menet a Kámoni-utcán végig vonult a megye háza elé. Valóban imponans látvány volt! Ily fáklyás meneteket a mondvacsinálás szomorú idelyében nem láttunk. ....

### A beiktatás.

Május 18-án, reggel 8 ½ órakor Ő méltósága, kísérvé a tiszti kar, s a megyei bizottság nagy számu tagjai által a székesegyházba vonult, hol megyés püspök úr Ő méltósága ünnepélyes „veni sancte-t” mondott. Az egyházi ünnepély után a megyeház nagytermében megnyílt a főispán beiktatása céljából összehívott közgyűlés. ....

A meghívott főispán a megyetermébe lépven, harsány éljenzéssel fogadtatott. Üdvözölvén Ő méltósága a megye bizottságát, felolvastatá a kinevezését tartalmazó kir. leiratot, s azután a hivatalos esküt letette. Az eskü letétele után Ő méltósága felovasa emelkedett szellemű székfoglaló beszédét, mire a megye nevében rokonszenves beszéddel Chernel Ferdinánd alispán üdvözölte az új főispánt. Majd Széll Miklós bizottsági tag emelkedett fel s hévvel elmondott beszédben hasonlóan a főispánt üdvözölte. ....

### A főispáni diszebed.

A „Sabaria” nagy termében 180, a városközi vendéglőben 120 teríték várta Ő méltóságának vendégeit. ....

A kiosztott étlap a következőleg szól:

Tavaszi leves; fogas ászpikkal és tartármártással; angol marhasült; idei burgonya, zöld bab, zöld borsóval; pástétom vad hachéval; idei stiriás poulard, francia saláta; Cabinet pouding; fagyalt; sütemény stb. stb, kávé 68. budai sashegyi asztali bor, 68. somlai 66. Veuve Cliquot pezsgő.

A felköszöntések sorát főispán úr Ő méltósága kezdte meg, éltetvén Ő felségét, Magyarország koronás királyát. Azután Szabó Imre püspök és Ernuszt Kelemen Takács Lajos főispánra, Takács Lajos főispánra megye közönségére, bizottsági tagjaira, Káldy Gyula Ernuszt Kelemenre, Takács Lajos főispán Szabó Imre megyés püspökre, majd megyés püspök úr Ő méltósága felséges asszonyunk: a királynéra”. ....

Az ostffyasszonyfai evangélikus gyülekezet 1910.február 13.-án kelt jegyzőkönyve rögzítette, hogy mélt. Takács Lajosné végrendeletileg 2000 koronát hagyományozott templomépítési alapra, továbbá 600 koronát szülei sírjának fenntartására. Péteri Takács Lajos még életében is, 1889 évben 800 korona pénzt hagyományozott a templomépítési alapra. A templomépítésére felajánlott két összeg 2015-ös értékarányban számított értéke mintegy **5,6 Millió** forint.

A Ferenc József által adományozott  
Lipót Rend lovagkereszt.



Péteri Takács Lajos Vasvármegye főispánja nyughelye Ostffyasszonyfán

Péteri Takács Lajos nyughelye (hat rokonával együtt, közöttük az I.v.h. hősi halott huszárkapitánya Péteri Takács Gábor) az ostffyasszonyfai temetőben családi kriptaként állt. Később azonban renoválás helyett, valamelyik oldalági leszármazott a kriptaeépületet lebontatta. A síremlékére a nevet mindkét írásmódnak megfelelően egymásra vésték. Felesége nyughelye a szüleiével együtt ma már alig felismerhetően szintén az ostffyasszonyfai temetőben van.

*Az Ostffyasszonyfa Kiválóságai életrajzi sorozatban szeretnénk bemutatni azon Ostffyasszonyfán született, vagy Ostffyasszonyfán élt személyeket, akik alkotó tevékenysége, munkája jelentős hatással volt településünk fejlődésére, lakóinak életére, Ostffyasszonyfa település megítélésére. (A sorozat szerkeszti: Bóka István)*

Az eddig közzétett életrajzok: Ostffy Miklós, Dr. Ostffy Lajos, Czencz János, Berecz Gábor ev. kántortanító, Péteri Takács Lajos.

Szerkesztés alatt: Dr. Mesterházi Gábor, Trsziyenszky János